

Vie prasa lietať? Samozrejme, že nie!!!
Určiť správne vlastnosti zvierat však nebude
vždy také jednoduché.

Herné pomôcky

40 hracích kariet, 32 kariet s vlastnosťami (z toho štyri dvakrát)

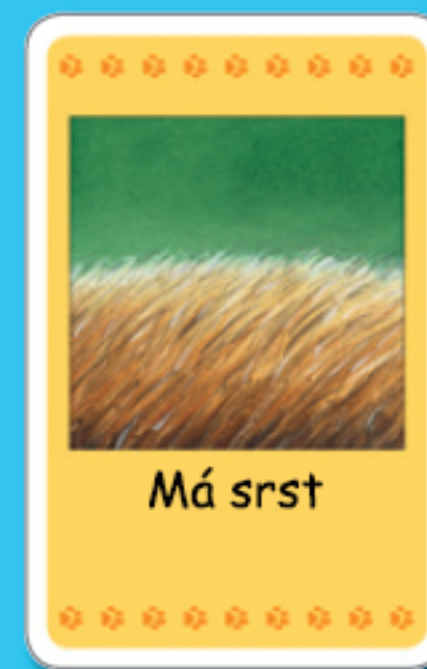
Cieľ hry

Na stôl sa vyloží päť kariet so zvieratkami a každý hráč dostane tri karty s vlastnosťami. Hráč, ktorý je na rade, vyloží kartu s vlastnosťami, ktorá sa týka väčšiny zvierat na vyložených kartách. Hráč, ktorý na konci hry nazbiera najviac kariet so zvieratkami, vyhráva!

Pred prvou hrou...

Prezrite si karty so zvieratkami a karty s vlastnosťami:

- Karty so zvieratkami majú jednu stranu červenú s veľkým obrázkom zvieratka a druhú stranu oranžovú s riešením vo forme mnohých malých obrázkov.
- Na kartách s vlastnosťami je na prednej strane vyobrazená nejaká vlastnosť, napr. „Má srst“.

Milí rodičia,

pred prvou hrou prečítajte deťom, čo jednotlivé vlastnosti v tejto hre znamenajú. Vďaka tomu sa deti, ale aj vy môžete o zvieratách veľa naučiť. Vysvetlenie vlastností nájdete od strany 8 tohto návodu.

Ak si nebudete istí správnou odpoveďou, pozrite sa ešte raz do popisu vlastností. Pri zostavovaní textov k hre sme spolupracovali so zoológmi. Samozrejme, existujú rôzne definície, plynulé prechody medzi jednotlivými kategóriami, zjednodušenia pre deti a aj v rámci jedného zvieracieho druhu rôzne formy uvedených vlastností. (Komplikované špeciálne prípady sú uvedené vždy na konci definícií v zátvorkách. Tieto dodatočné vysvetlenia by ste však mali deťom čítať len vtedy, keď je to nutné.)

Ahojte, milé deti,

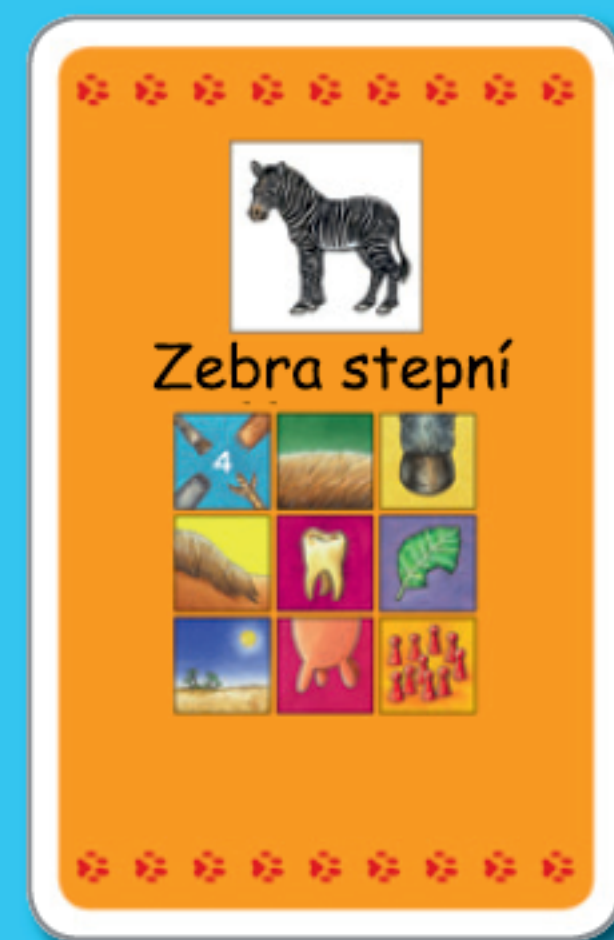
pred prvou hrou vám rodičia alebo starší súrodenci prečítajú, čo jednotlivé vlastnosti znamenajú. Keď už budete túto hru poznať, bude stačiť, keď sa pred hrou spolu krátko pozriete na jednotlivé vlastnosti a ich význam a porozprávate si o nich. Na zadnej strane kariet so zvieratkami je vždy zvieratko so svojimi vlastnosťami ešte raz vyobrazené. Sami sa tak môžete pozrieť, ktoré vlastnosti sú správne.

Príklad

Zebra má štyri nohy, srst', kopytá, hrivu a zuby. Žerie iba rastliny, žije v Afrike, ja cicavec a žije v skupinách.

Pozor!

Vlastnosti môžu v skutočnosti vyzeráť úplne inak ako na kartičkách. Napríklad srst' zvierat môže mať rôzne farby, môže byť dlhá alebo krátka.

Pred každou hrou

- Zamiešajte kartičky so zvieratami a karty s vlastnosťami.
- Obráťte balíček kariet so zvieratkami červenou stranou nahor, odoberte štyri karty so zvieratkami a položte ich vedľa balíčka kariet. Budete teda mať päť vyložených kariet so zvieratkami:

- Každému hráčovi dajte tri karty s vlastnosťami. Opatrne, aby ich nikto nevidel.
- Zostávajúce karty s vlastnosťami položte na miesto, kam všetci hráči dobre dosiahnu.
- Pripravte si škatulku od kariet.

Začíname!

Hru začína najmladší hráč a pokračuje sa v smere hodinových ručičiek.

Herné kolo vyzerá takto:

Hráč, ktorý je na rade, popremýšľa, ktorú vlastnosť zo svojich troch kariet s vlastnosťami má najviac zvieratiek na vyložených kartách. Túto kartu s vlastnosťami položí doprostred stola a povie nahlas zodpovedajúcu vlastnosť, napríklad „Má srst“. Hráč potom otočí jednu kartu so zvieratkom, o ktorom si myslí, že vybranú vlastnosť má. Všetci hráči skontrolujú, či sa táto vlastnosť naozaj nachádza na zadnej strane karty so zvieratkom, kde je vyobrazené riešenie vlastností.

Ak sa vybraná vlastnosť naozaj na druhej strane karty v riešení nachádza, je to správne?

Áno, samozrejme! Potom môžeš otočiť ďalšiu kartu so zvieratkom a pokračovať až dotedy, kým zvieratká na vyložených kartách danú vlastnosť nemajú, alebo dotedy, kým uhádneš všetkých päť vyložených kariet.

Svoje herné kolo môže hráč kedykoľvek ukončiť. Potom si môže všetky správne otočené karty ponechať.

Ak vybraná vlastnosť nie je na druhej strane karty v riešení vyobrazená, je to zle?

Áno, je to zle. Týmto hráč končí herné kolo. Riskoval, a tým nezískal žiadnu kartu. Všetky otočené karty – aj tie správne – musí vrátiť späť do škatulky.

Výnimka: „prasací ťah“

Ak si je hráč istý, že vlastnosť, ktorú má jeho karta s vlastnosťami, nemá **ŽIADNE** zvieratko z piatich vyložených kariet, môže riskovať a zvoliť „**prasací ťah**“:

- Hráč položí kartu s vybratou vlastnosťou na stôl, vlastnosť vysloví a povie nahlas: „**prasací ťah: ŽIADNE** z vyložených zvieratiek nemá túto vlastnosť!“. Potom otočí postupne všetky karty.
- Ak naozaj žiadne zvieratko vybranú vlastnosť nemá, môže si hráč vybrať a nechať **TRI** karty so zvieratkami. Zvyšné karty so zvieratkami sa vrátia späť do škatulky.
- Ak hráč otočí kartu so zvieratkom, na ktorom daná vlastnosť je, jeho hra okamžite končí. Ďalšie karty so zvieratkami už neotáča a otočené vloží do škatulky.

Koniec herného kola

- Ostatné (v tomto hernom kole neotočené) karty so zvieratkami zostanú ležať na stole pre ďalšieho hráča.
- Hráč doplní počet kariet zvieratkami z balíčka tak, aby ich bolo na stole opäť päť.
- Karty s vlastnosťami, s ktorými sa už hralo, sa odložia nabok.
- Hráč si vezme z balíčka karty s vlastnosťami toľko kariet, aby držal v ruke opäť tri.
- Potom je na rade ďalší hráč a vykladá svoju vybranú kartu s vlastnosťami. . .

Keď je balíček kariet vyčerpaný:

- Zamiešajú sa odložené karty (karty so zvieratkami alebo karty s vlastnosťami podľa toho, ktorých je nedostatok) a hra pokračuje.

Koniec hry

- Keď je v hre menej ako päť kariet so zvieratkami, hrá sa aj s menším, teda zostávajúcim počtom kariet so zvieratkami. (Pri „**prasacom ťahu**“ musí hráč otočiť menej kariet, ale aj napriek tomu musí vyhľadať aspoň tri karty – ak ich je toľko vyložených).
- Keď ležia pred hráčmi všetky karty so zvieratkami, hra sa končí.
- Hráč, ktorý nazbieral najviac kariet so zvieratkami, vyhráva. Ak má viac hráčov rovnaký počet nazbieraných kariet, je viac víťazov alebo sa môže hrať znovu. . .

Herné varianty

- **Pre prvú zoznamováciu alebo kratšiu hru** sa môže zvoliť len určitý počet hracích kôl – napríklad dovtedy, kým každý hráč nevyloží svoje tri karty s vlastnosťami. Hráči potom skladajú svoje vyložené karty s vlastnosťami pred seba.
- **Pre jednoduchšiu alebo náročnejšiu hru** sa môžu pred začiatkom hry vybrať karty s vlastnosťami, ktoré sú náročné, alebo, naopak, veľmi jednoduché.
- **Mladšie deti od troch rokov alebo hráči, ktorí s hrou začínajú**, si môžu svoje tri karty s vlastnosťami položiť pred seba. Ostatní hráči ich vidia a môžu im pomôcť. Okrem toho sa otočia karty so zvieratkami oranžovou stranou s riešením nahor. Takto sa môžu hráči pozrieť, aké vlastnosti zvieratká majú, a potom zvoliť správnu kartu s vlastnosťami. Týmto spôsobom sa hráči dobre zoznámia so zvieratkami a ich vlastnosťami.

Čo znamenajú jednotlivé vlastnosti na kartičkách?

Má 2/4/6 nôh

Nohy sú časti tela, ktoré zvieratá používajú najmä na to, aby mohli stáť a chodiť. Niektoré zvieratá, napr. veverička, držia v predných nohách aj potravu – napriek tomu sa týmto častiam tela nehovorí ruky, ale nohy.

Väčšina živočíchov má 2 alebo 4 nohy. Hmyz, napr. chrobáky, osy, motýle a muchy, má vždy 6 nôh. Niekedy sú však dve z nich úplne malé, ako napr. pri babôčke pávookej – a predným párom nôh sa môžu len čistiť.

Ale pozor: niektoré zvieratá majú dokonca 8 nôh, napríklad chobotnice alebo homár!

Rekord v počte nôh držia stonožky, ktoré ich majú až 600! Existujú však aj živočíchy, ktoré nemajú vôbec žiadne nohy – napríklad ryby, ktoré majú namiesto nôh plutvy.

Znáša vajcia

Nielen sliepka znáša vajcia – robia to všetky vtáky a aj mnoho iných živočíchov. Vajcia môžu mať pevnú alebo mäkkú škrupinu a môžu mať najrôznejšie farby, tvary a veľkosť.

Vo vaječných blanách môžu rásť mláďatá. Väčšinou sa mláďatá vyľiahnu až určitý čas po nakladení vajec. Niektoré mláďatá, napr. niektoré žraloky, sa však z vajíčka vyľiahnu už v tele matky a na svet tak prídu živé. Tieto živočíchy teda nekladú vajcia. Pri niektorých zvieracích skupinách záleží na konkrétnom druhu, či vajcia kladie, alebo nie: napríklad žralok škvrnitý vajcia kladie, žralok biely nie. Cicavce vajcia nekladú – výnimkami sú vtákopysk a ježura austrálska.

Má perie

Všetky vtáky majú perie, ostatné zvieratá nie. Perie tvorí rohovina, brko je vnútri duté. Preto sú perá veľmi ľahké – inak by vtáky nemohli lietať. Neslúžia však len na lietanie; chránia zároveň pred chladom, vetrom a vodou. Keďže perie plní toľko funkcií, existuje niekoľko úplne rozdielnych druhov pier – napr. hebké a teplé prachové perie alebo elegantné letky, ktoré vtáky potrebujú na lietanie.

Má srst'

Chlpový porast sa pri cicavcoch nazýva srst'. Chráni zvieratá pred chladom, vetrom a vodou. Srst' môže byť úplne krátka alebo dlhá a máva najrôznejšie farby – môže byť jednofarebná, škvrnitá, pruhovaná alebo bodkovaná. Môže byť hustá a hebká, ako napr. pri mačke, alebo riedka a štetinatá, ako napr. pri prasati. Okrem toho, nie všetky zvieratá majú srst' na celom tele: ježko má napríklad na chrbte ostne, avšak na ňufáku a na bruchu srst'.

(Špeciálne prípady: Niektoré zvieratá nemajú srst', ale len veľmi riedke chlpy, napr. na chvoste, ňufáku alebo na ušiach: **slon, nosorožec, veľryba.**)

Má šupiny

Šupiny vyzerajú podobne ako škridlice na strechách domov. Najznámejšími zvieratami so šupinami sú ryby. Existujú však aj ryby bez šupín, napríklad morské koníky. Medzi živočíchmi nájdeme mnoho rôznych typov šupín, ktoré môžu vyzerat' úplne odlišne a môžu byť aj rôzne usporiadané. Väčšinou šupiny vznikajú z kože. Niektoré živočíchy, ako mnoho rýb, majú šupiny po celom tele. Iné živočíchy majú šupiny len na určitých častiach tela – tak napr. všetky vtáky majú šupinatú kožu na nohách. Motýle majú na nohách šupiny, ktoré sú také malé, že ich bez lupy nerozoznáte.

Vie lietať

Takmer všetky vtáky a hmyz vedia lietať. Na dlhých cestách vzduchom sa pohybujú pomocou krídel bez toho, aby sa pritom dotkli zeme. Kedysi si ľudia mysleli, že na lietanie stačia len krídla. To však nie je pravda! Ak je zviera príliš ťažké alebo má príliš malé krídla, nemôže sa vzniesť do vzduchu. Existujú teda vtáky, ktoré lietať nemôžu, napríklad tučniaky a pštrosy. A naopak, ktoré lietať vedia, i keď by to od nich nikto nečakal, napríklad niektoré ucholaky.

(Špeciálny prípad: Mravce obvykle nelietajú. V období párenia však niektoré mravce krídla majú – a potom môžu aj lietať.)

Má plutvy

Plutvy sú tie časti tela, pomocou ktorých sa niektoré živočíchy môžu po potopení pohybovať vo vode. Bez plutiev by sa nemohli pohnúť z miesta a ovládať smer, ktorým plávajú. Existujú však aj výnimky: tučniaky síce krídla používajú pri potápaní, ale pretože sú to vtáky, nenazývame ich krídla plutvami.

Má pazúry

Pazúry sú zakrivené, vpredu zašpicatené a dorastajúce časti tela z rohoviny (stavebnej bielkoviny), ktoré zvieratá majú na konci prstov. Pazúry sú pre zvieratá veľmi užitočné; pomocou nich sa môžu šplhať, držať potravu a nepošmyknúť sa pri behu.

(Špeciálne prípady: Aj hmyz a pavúkovce majú na konci prstov malé „pazúriky“. Tieto „pazúriky“ však nie sú z rohoviny, ale z chitínu (polysacharidu): mravce, muchy, lienky, ucholaky, motýle, pavúky, osy, kliešte.)

Má kopytá

Zvieratám s kopytami slúži na ochranu spodnej časti chodidla hrubá vrstva rohoviny. Túto vrstvu možno prirovnať k ľudským nechtom na nohách a rukách. Niektoré zvieratá majú len jedno kopyto, napr. kone a zebry (nazývajú sa nepárnokopytníky), ale iné dokonca hneď dve kopytá na jednej nohe. To preto, že sa ich kopytá nevytvorili z jedného prsta, ale z dvoch. Tieto zvieratá sa nazývajú párnokopytníky a patria k nim napr. žirafy, jelene, kravy, prasatá a kozy.

(Špeciálne prípady: Nosorožce, ťavy jednohrbé, hrochy a niektoré iné zvieratá sa v biológii nazývajú aj „kopytníky“. Chodia však po chodidlách a majú len malé paznechty.)

Má tykadlá

Tykadlá sedia na hlave živočíchov ako antény a pomáhajú im pri skúmaní prostredia. Tykadlá sú veľmi citlivé a živočíchy tak vďaka nim môžu, okrem iného, spoznávať svoje okolie.

Má rohy

Rohy sa väčšinou nachádzajú na čele zvierat, pri nosorožcoch na chrbte nosa. Zviera má spravidla dva rohy. Zvieratá sa pomocou rohov často bránia, keď ich napadne nepriateľ – pretože rohy sú veľmi tvrdé a zvieratá preto necítia bolesť. Zviera má rohy obvykle po celý život. Čím staršie zviera je, tým väčšie sú jeho rohy. Jelene nemajú rohy, ale parohy, ktoré každý rok zhadzujú a ktoré im potom vždy narastú ešte väčšie. Parohy sa spoznajú podľa ich rozvetvenia, to rohy spravidla nemajú. Existujú dokonca ryby s rohmi: napríklad Hranáč z čeľade štvorzubcovité. Pri niektorých zvieratách, napríklad pri okapii, nosia rohy iba samce.

Má hrivu

Ako hriva sa pri rôznych zvieratách so srstou označujú dlhšie chlpy na krku alebo šiji. Hriva je často inak zafarbená než zvyšok srsti. Známa je zvlášť „levia hriva“. Pri okapii nosia hrivu iba mladé zvieratá, pri dospelých ju už vidieť nie je.

Je nočné zviera

Zvieratá, ktoré nespia v noci alebo keď sa stmieva, sa nazývajú „nočné zvieratá“. Nočné zvieratá robia takmer všetko, čo je pre ich život dôležité, v noci – napr. vydávajú sa hľadať potravu, lovia alebo sa starajú o mláďatá. Keďže v noci bdejú, spia väčšinou cez deň.

*(Špeciálne prípady: Pri tejto vlastnosti existuje mnoho rôznych definícií. V tejto hre sa zvieratá, ktoré sú síce dosť aktívne v noci, ale zároveň aj časť dňa, nepovažujú za „nočné zvieratá“: **napríklad lev.**)*

Žije v Afrike

Niektoré druhy zvierat môžeme u nás v Európe vidieť len v zoológických záhradách alebo chovateľských staniciach. Voľne žijú len v iných krajinách sveta, napríklad v Afrike. To však neznamená, že doma sú tieto zvieratá len v Afrike. Napríklad levy nežijú v Európe, avšak zároveň nielen v Afrike, pretože sa vyskytujú aj v Ázii.

Upadajú do zimného spánku, majú obdobie zimného odpočinku alebo upadajú do zimnej strnulosti

V mnohých krajinách je v zime chladno a niektoré zvieratá v tomto období nenájdu dostatok potravy. Sťahovavé vtáky preto v zime odlietajú do teplých krajín a vracajú sa zase na jar. Avšak nie všetky zvieratá, ktoré v zime nenájdu dostatok potravy, môžu odletieť – namiesto toho upadajú do zimného spánku, majú obdobie zimného odpočinku alebo upadajú do zimnej strnulosti.

Zimný spánok

Niektoré zvieratá sa pred zimou nažerú tak, že im to vystačí na celú zimu. Sťahujú sa do nôr alebo dúpät, znižujú svoju telesnú teplotu a celú zimu až do jari prespia. Takto to robia napríklad ježko a netopier. Plch (sedmospáč) dostal svoje meno, pretože má veľmi dlhý zimný spánok.

Zimný odpočinok

Iné zvieratá, napríklad veverička, si pred zimou schovajú čo najviac potravy. V zime veľa spia, opakovane sa však na krátky čas budia, aby si vzali niečo zo svojich zásob a nažrali sa. To sa nazýva „zimný odpočinok“.

Má zobák

Vtáky nemajú ani tlamu, ani zuby. Preto zobák z rohoviny používajú na to, aby zobali a rozdrvili potravu. Zobák však nie je dôležitý len pri prijímaní potravy: vtáky ho napríklad používajú aj vtedy, keď si čistia perie alebo stavajú hniezda. Okrem vtákov existuje len zopár ďalších zvierat, ktoré majú zobák, napríklad vtákopysk, korytnačka alebo chobotnica.

Má zuby

Zuby sú tvrdé útvary v ústach stavovcov (živočíchov, ktoré majú chrbticu), ktorých vnútornú časť rovnako ako u človeka tvorí kostný materiál a povrchovú časť veľmi silná „sklovina“. Zvieratá zuby potrebujú na držanie, hryzenie alebo rozdrvenie potravy. Zvieratá majú zuby spravidla až dovtedy, kým sa nezničia alebo nevypadnú.

Existujú však aj výnimky – ako napríklad žraloky, ktorým sa zuby v priebehu života neustále obnovujú; opotrebované zuby tak nahradia zuby nové, ostré.

Cicavce majú zuby takmer vždy. Výnimkou sú napríklad tzv. „kosticovce“, ku ktorým patrí vráskavec a vtákopysk austrálsky. Kapry majú pažerákové kosti, ktorými drvia potravu; nachádzajú sa v žiabrovom oblúku v zadnej časti úst.

(Špeciálne prípady: Vtákopysky strácajú tri malé zuby hneď po narodení.)

Živí sa len rastlinami

Existujú také druhy živočíchov, ktoré sa živia len rastlinami – to znamená, že sa neživia hmyzom ani inými živočíchmi. K ich potrave patrí napríklad ovocie, koreňky, výhonky, tráva, listy a semená. Mláďatá už často samy vedia, čo môžu žrať a čo nie. Niektoré mláďatá, napr. slony, sa to však musia, ako my ľudia, najskôr naučiť od svojich rodičov.

Zimná strnulosť

U ľudí a pri mnohých živočíchoch kolíše telesná teplota len veľmi mierne, aj keď je okolo nás zima alebo teplo. Existujú však živočíchy, ktorých telesná teplota je vždy taká vysoká ako teplota okolia. Tieto živočíchy sa nazývajú „studenokrvné“. Patrí k nim hmyz, pavúky, ropuchy a jašterice.

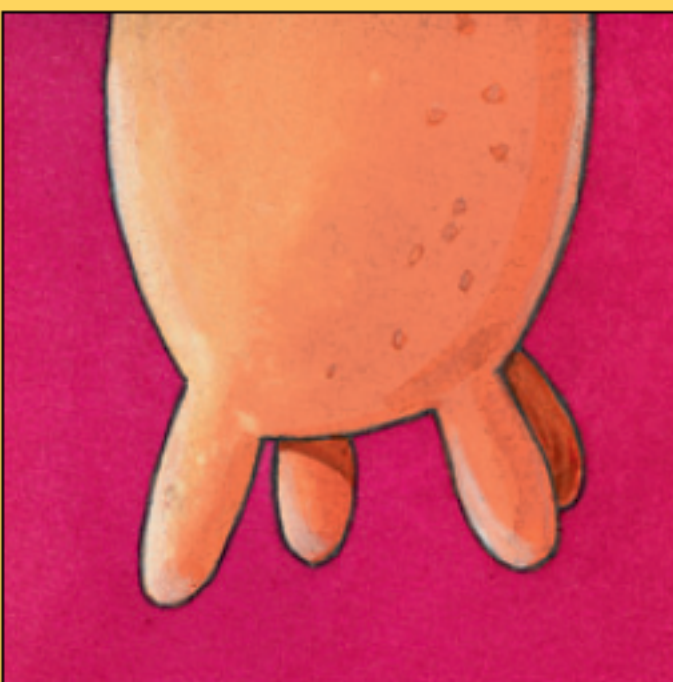
Ak je vonku veľká zima, zníži sa i telesná teplota studenokrvných živočíchov a tie sa potom nemôžu hýbať – to sa nazýva „zimná strnulosť“. Preto včas zaliezajú do úkrytu. Tam upadajú do zimnej strnulosti a zostávajú schované, kým sa vonku neoteplí a nebudú sa môcť znovu hýbať. Tieto živočíchy neumrú od hladu, pretože počas zimnej strnulosti nepotrebujú žiadnu potravu!

Má krídla

Všetky vtáky a mnoho druhov hmyzu, napr. chrobáky, osy, motýle a muchy, majú krídla. Krídla môžu vyzeráť rôzne. Hmyz má zvyčajne krídla dlhé len niekoľko centimetrov, sú tenké a často priehľadné. Vtáky majú krídla z pier a od jedného konca krídla k druhému môžu merať od niekoľko centimetrov až do 3,6 metra (albatros sťahovavý). Netopiere majú kožovité krídla.

(Špeciálny prípad: Mravce obvykle krídla nemajú – v období párenia ich však môžu mať.)

Je cicavec

Zvieratá sú rozdelené do rôznych skupín: napríklad cicavce, vtáky, ryby, hmyz. Cicavce sa nazývajú preto, lebo mláďatá pijú mlieko od svojej matky. Ak dáva zvieracia matka svojmu mláďaťu mlieko zo struku, nazývame to „cicanie“. Existujú tiež cicavce, ktoré žijú vo vode, napríklad veľryby a tulene. Môžete ich spoznať podľa toho, že ich chvostová plutva nestojí nahor, ako pri rybách, ale zostáva priečne ležať vo vode.

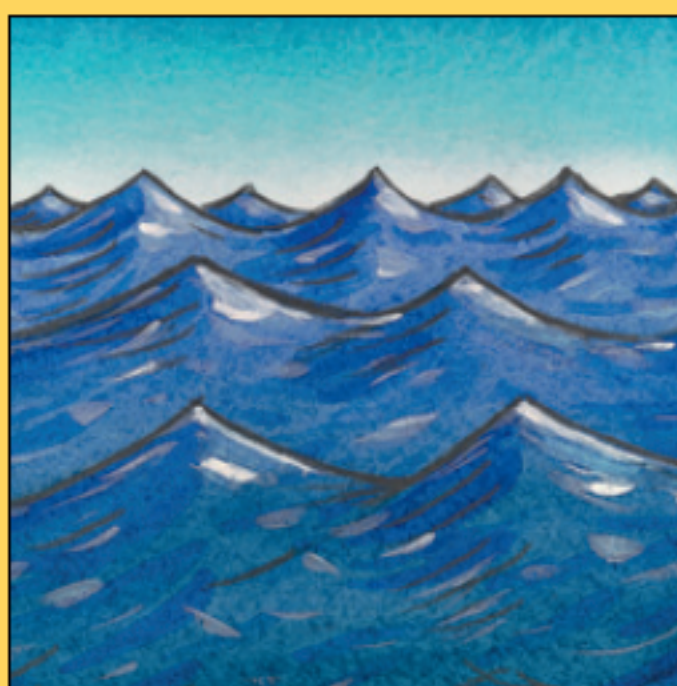

Je ohrozený druh

Kedysi žilo na zemi mnoho druhov zvierat, z ktorých dnes nežije už ani jeden kus – tieto zvieratá „vymreli“. Niektoré druhy vymreli na celej zemi. Iné druhy žili predtým na určitom území, ale dnes ich tam už nenájdeme. Zvieracích druhov, ktorým hrozí vyhynutie, je stále viac, pretože človek ničí ich životné prostredie alebo ich loví. Iné zvieracie druhy síce ešte existujú alebo sa opäť vyskytujú v hojnom počte, ale bez takzvanej ochrany druhov by pravdepodobne boli veľmi ohrozené. Ak nechceme, aby tieto ohrozené zvieracie druhy vymreli, musíme ich my ľudia chrániť!

(Špeciálne prípady: V rámci toho istého zvieracieho druhu môžu byť rôzne triedenia – vždy podľa daného poddruhu: napr. zebra stepná doposiaľ nie je ohrozená, iné poddruhy áno. Podobne je to pri **žirafách, tučniakoch patagónskych, chobotniciach obyčajných a krokodíloch nílskych.**)

(Poznámka: Zaradenie živočícha do skupiny ohrozených druhov sa môže zmeniť a môže sa líšiť i podľa územia a pohľadu. V tejto hre sa za ohrozené živočíchov považujú tie, ktoré boli za posledných 20 rokov minimálne v jednej z krajín Nemecko/Rakúsko/Švajčiarsko, v Európe alebo niekde inde na svete aspoň dočasne zaradené do ochrany druhov.)

Žije vo vode/v lese

Mnoho zvierat má svoje typické miesto života, kde sa cíti najlepšie. Môže to byť napríklad voda alebo les. Aké miesto pobytu zviera uprednostňuje, záleží na jeho životných požiadavkách: ryby môžu žiť len vo vode, na zemi by sa udusili. Niektoré zvieratá sa zdržujú v blízkosti vôd alebo ich pravidelne vyhľadávajú, napríklad krokodíl alebo lyska. Lesné mravce alebo okapie do lesa len prichádzajú. Existujú však aj zvieratá, pre ktoré je život v lese typický – aj v prípade, že ich stretáme mimo lesa, napríklad v parkoch, záhradách alebo dokonca v mestách. To platí o veveričkách a sýkorkách modrých. Zvieratá v tejto hre žijú sčasti v rôznych typoch lesov: napríklad dateľ v listnatých a ihličnatých lesoch, papagáj sivý v dažďových lesoch.

Má pancier

Niektoré zvieratá nosia pancier, ktorý ich chráni pred útokmi a zraneniami. Známy je najmä rohovinový pancier korytnačiek. Krokodíly, hranáče a morské koníky majú kostný pancier. Aj telo hmyzu je chránené pancierom, ktorý tvorí látka „chitín“. Ulity slimákov a lastúry ustríc tiež plnia ochrannú funkciu.

(Rybie šupiny tvorí kostný materiál. Sú však príliš tenké, poskytujú malú ochranu, a preto sa nenazývajú pancierom.)

Žije v skupine

Zvierat, ktoré sú samotárske alebo žijú iba s jedným partnerom, nie je mnoho. Väčšinou žijú v skupinách. Niektoré zvieratá uprednostňujú väčšie skupiny: domáci dobytok (kravy) žije v stádach, mnoho rybích a vtáčích druhov sa zhromažďuje po celý rok alebo počas svojho sťahovania v „húfoch“, okrem obdobia liahnutia a hniezdenia. Kapry nežijú v typickom húfe, ale mladé kapry žijú v tzv. škôlkach. Len čo kapry vyrastú, stanú sa z nich v teplých ročných obdobiach samotári, ale v chladných ročných obdobiach žijú v skupinkách v hlbokých (a tým aj teplejších) oblastiach vôd.

(Špeciálny prípad: Plch žije väčšinou ako samotár. Niektoré však žijú so svojou rodinou. Mladé morské koníky žijú často pohromade. Len čo pohlavne vyspejú, ich skupiny sa rozpadnú. Potom tvoria morské koníky páry, ktoré obývajú rovnakú oblasť.)

Žije v Európe

Každé dieťa pozná žirafy alebo slony. Tieto zvieratá však vo voľnej prírode v Európe neuvidíte, žijú u nás iba v zajatí, napríklad v zoo. Iba v Českej republike bolo zaznamenaných viac ako 50-tisíc živočíšnych druhov a v celej Európe je ešte omnoho viac živočíšnych druhov, ktoré žijú vo voľnej prírode alebo sa už po stáročia chovajú ako úžitkové zvieratá, ako napríklad prasa domáce, dobytok domáci (krava) a koza domáca. Tieto zvieratá síce dnes už voľne nežijú, ale pôvodom sú z Európy a vyskytujú sa tu často.

Názvy zvierat na kartičkách:

Mravenec lesní = Mravec lesný	Nosorožec dvourohý = Nosorožec dvojrohý
Lyska černá = Lyska čierna	Škvor = Ucholak
Sýkorka modrá = Sýkorka modrá	Papoušek šedý = Papagáj sivý
Okapi = Okapia	Tučňák patagonský = Tučniak patagónsky
Veverka obecná = Veverička obyčajná	Tuleň kroužkovaný = Tuleň krúžkovaný
Ještěrka obecná = Jašterica obyčajná	Želva = Korytnačka
Slon africký = Slon africký	(Kareta pravá) = (Kareta pravá)
Plch velký = Plch veľký	Motýl = Motýl
Puštík obecný = Sova lesná	(Babočka paví oko) = (Babôčka pávooká)
Netopýr hvízdavý = Netopier hvízdavý	Ptakopysk = Vtákopysk
Žirafa kapská = Žirafa kapská	Prase domácí = Prasa domáce
Pakůň žíhaný = Pakôň pásavý	Koníček mořský = Morský koník
Žralok bílý = Žralok biely	Datel = Ďateľ
Humr evropský = Homár európsky	(Strakapoud velký) = (Ďateľ veľký)
Hyena skvrnitá = Hyena škvritá	Kozorožec horský = Kozorožec horský
Kapr obecný = Kapor obyčajný	Pštros africký = Pštros africký
Havýš rohatý = Hranáč rohatý	Velryba (keporkak) = Velryba (vráskavec)
Chobotnice obecná = Chobotnica obyčajná	Jelen lesní = Jeleň lesný
Krokodýl nilský = Krokodíl nilský	Vosa obecná = Osa obyčajná
Tur domácí (kráva) = Tur domácí (krava)	Zebra stepní = Zebra stepná
Lev = Lev	Koza domácí = Koza domáca
Slunéčko sedmítečné = Lienka sedembodková	

Výrobce a distributor pro ČR:

Albi Česká republika a.s.

Thámová 13

186 00 Praha 8

www.albi.cz

www.modernihry.cz

Infolinka: +420 737 221 010

Distribútor pre SR:

Albi, s. r. o.

Oravská 8557/22

010 01 Žilina

www.albi.sk

Autor: Gunter Baars

Ztvárnění: Bluguy Grafik-

Design

©2011 KOSMOS Verlag,

VYROBENO V NĚMECKU

Máte chuť na ešte viac zábavy so zvieratami?

Vie prasa lietat?

- Zábavná vzdelávacia hra o zvieratách pre deti od 5 rokov
- Spoznajte vlastnosti 60 rôznych zvierat z celého sveta!
- Hra precvičuje rýchlu reakciu, predstavivosť a logické myslenie
- Obsahuje pretekársku dráhu na počítanie bodov a roztomilé figúrky prasiatok

